

Havskildpaddernes øer

FOTO: TOPPx2

Fem drivnet ud for Sangalaki kostede 128 skildpadder livet. Et nyudlagt marinepark vil forhåbentlig give skildpadderne bedre overlevelsesmuligheder.

Læderskildpadderne er tilbage på Sipadan". Sådan kunne man i marts måned læse i en lokal avis i Sabah-provinsen på Borneo. Baggrunden for det glædelige udbrud skal findes tilbage i 2004, hvor de fem dykkeoperatører, der på det tidspunkt havde dykkercentre og lodges på den malaysiske ø, fik besked om at pakke sammen ved udgangen af året. Argumenterne var dengang, at der var for meget forurening og forstyrrelse af den dyrebare ø – og af det endnu mere dyrebare omgivende havmiljø. Myndighederne ønskede, at Sipadan skulle gives tilbage til naturen og håbet var også, at havskildpadderne igen ville strømme til øen for at lægge deres æg.

"Så virkede det altså", tænkte jeg, efter at have læst avisen. Havets skjoldbærende kæmper var tilbage, og avisen kunne endda fortælle, at ikke mindre end fem stykker af den yderst sjældne læderskildpadder inden for de sidste måneder havde meldt sin landgang. Hvilken sensation! Hvilken succes! Og sådan gik jeg så og glædede mig, indtil jeg en dag ved en lille fest mødte en anerkendt havskildpadderdeekspert. Over et glas afkølet hvidvin kunne han fortælle mig, at det hele desværre var en fejltagelse, og at der var nogen, der havde misforstået og misfortolket en rapport – og at der

overhovedet ikke havde været skyggen af nogen læderskildpadder på Sipadan i mange år – måske ikke nogensinde.

Nå, men heldigvis har jeg da så mit eget foretrukne havskildpadder-sted. Det er øen Sangalaki i Derawan-øgruppen ud for den indonesiske del af Borneo. Dog er det ikke læderskildpadder, men arten med det ucharmerende navn, suppeskildpadder, der hver eneste nat året rundt kommer op på øen for at lægge æg. Og hvis man ellers kan sove, mens store havskildpadder, bonker ind i ens hytte og rumstere og stønner lige uden for hver nat, ja, så er Sangalaki bestemt et besøg værd.

Der er havskildpadder på Sangalaki hver eneste nat – men ikke så mange, som der var engang. Dengang krigen hærgede herude, blev der konsumeret både æg og skildpadder i stor stil. Hver nat blev strandene kæmmet. Æggene blev opsamlet og skildpadderne blev vendt om på ryggen til senere indsamling. Man siger, at man kan måle japanernes rovdrift som en slags stort hul i frekvensen af besøgende havskildpadder. Om det er sandt, ved jeg ikke, men det er sikkert, at rovdriften på havskildpadderne langt fra udelukkende tilhører tiden hvor verden herude var helt af lave.

I juni måned 2005 blev fem drivnet på hver over en kilometers længde fundet i farvandet

ud for Sangalaki. Verdensnaturfonden og de lokale myndigheder havde længe forsøgt at pågribe skildpadderfiskerne, men uden held. Og denne gang var man kommet for sent, for i de fem net fandt man ikke mindre end 144 havskildpadder! Kun 16 var stadig i live, og de blev hurtigst muligt viklet ud af nettene og sat fri. Resten af skildpadderne og de dødbærende net blev fragtet til Derawan, hvor man afholdt en respektfuld ceremoni inden man begravde de mange døde skildpadder og brændte nettene.

Siden denne triste episode er der sket det glædelige, at Derawan-øerne og de nærliggende kystområder på Borneo er blevet lagt ud som MPA (Marine Protected Area). Betegnelsen dækker over et havområde med en nøje planlagt forvaltningsplan. Det vil sige, at der vil blive zoner hvor fiskerne kan fiske; zoner hvor dykkerne kan nyde synet af djævlerekker og fantastiske koralrev – og altså også zoner, hvor havskildpadderne kan finde føde og færdes, uden at blive viklet ind i kilometerlange net. Og i 2006 er planen også, at indsamling af havskildpadder helt skal ophøre. Så måske tegner fremtiden lysere for Sangalakis natlige gravere?

Det kunne da være skønt, hvis der ligefrem blev trængsel under hytterne om natten igen.

WWF Verdensnaturfonden er en selvstændig dansk organisation i WWF-netværket, som arbejder verden over for at bevare natur og miljø – og for menneskers ret til et værdigt liv i et sundt miljø. Havet er med sin mangfoldige natur og enestående arter en vigtig prioritet i WWF Verdensnaturfondens arbejde. Læs mere om WWF's arbejde på: www.wwf.dk

for a living planet®

LENE TOPP

Lene Topp er kulturgeograf og har siden 1999 arbejdet for WWF Verdensnaturfonden, specielt med projekter i Sydøstasien. Lene bliver gennem sit arbejde konfronteret med en bred vifte af marine miljøproblematikker. Siden 2002 har hun boet på Borneo sammen med sin mand Claus. De er begge aktive dykkere og undervandsfotografer.

FOTO: TOPPx2